

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

ESNAF VE SANATKÂRLAR VERİ BÜLTENİ

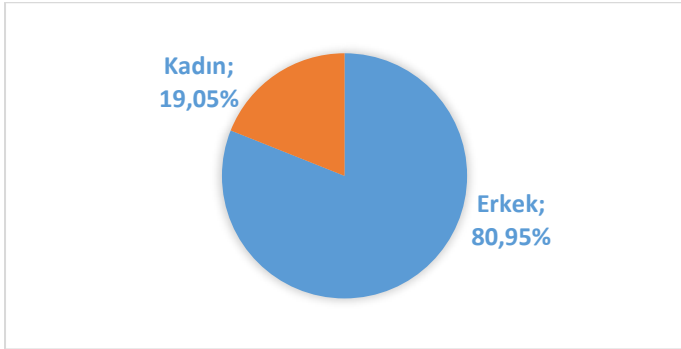
ŞUBAT 2025

Ülkemiz genelinde **2.981** esnaf ve sanatkârlar odası, her ilde bir, İstanbul ilinde ise iki adet olmak üzere 82 birlik, 13 federasyon ve çatı kuruluş olarak Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu faaliyet göstermektedir. Esnaf ve Sanatkâr Bilgi Sistemi (ESBİS) verilerine göre **2.249.109** esnaf ve sanatkâr ile bu esnaf ve sanatkârlara ait **2.509.211** esnaf işletmesi bulunmaktadır. Ülkemiz genelinde esnaf ve sanatkâr sicilinde kayıtlı olarak faaliyet gösteren esnaf ve sanatkâr sayısının nüfusumuza oranı %2,65'tir. Esnaf ve sanatkâr sicilinde kayıtlı olarak faaliyet gösteren kadın esnaf ve sanatkâr sayısı **428.435** (%19,05) iken erkek esnaf ve sanatkâr sayısı ise **1.820.674** (%80,95)'dir.

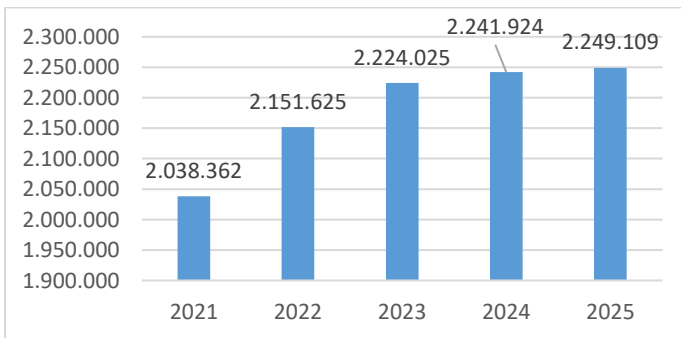
Tablo-1.Esnaf ve Sanatkârlar ile Meslek Kuruluşlarına İlişkin Veriler

Oda	2.981
Birlik	82
Federasyon	13
Konfederasyon	1
Erkek Esnaf Sayısı	1.820.674
Kadın Esnaf Sayısı	428.435
Toplam Esnaf Sayısı	2.249.109
Toplam İş Yeri Sayısı	2.509.211

Şekil-1. Erkek ve Kadın Esnaf Oranı (Şubat 2025)

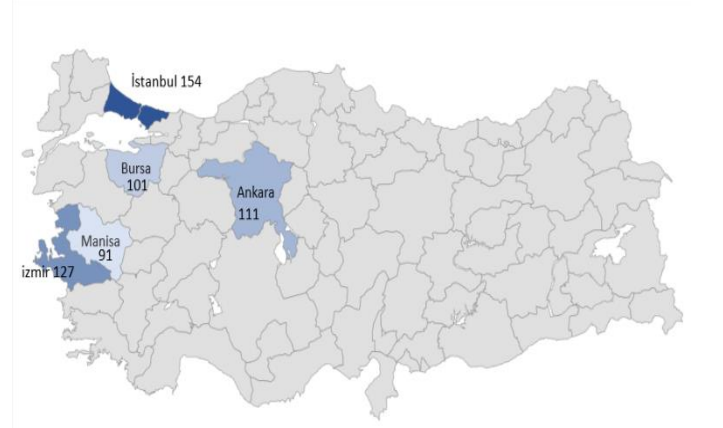

Şekil-2. Yıllara Göre Esnaf ve Sanatkâr Sayısı (2025 Yılı Sütunu Şubat Ayı İtibarıyla Güncel Sayıyı Göstermektedir)

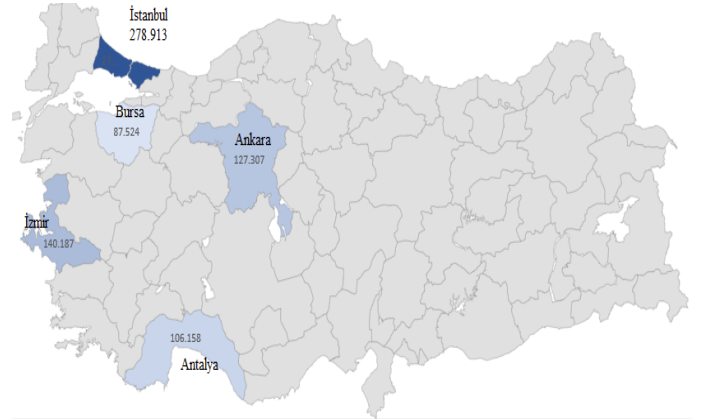
Ülkemizde en fazla esnaf ve sanatkâr odası bulunan ilk 5 ilimiz Şekil-3'te gösterilmiş olup **en fazla esnaf ve sanatkâr odası bulunan ilimiz İstanbul'dur.**

Şekil-3. En Fazla Esnaf ve Sanatkâr Odası Bulunan İlk 5 İlimiz (Şubat 2025)

Bunun yanı sıra, en fazla esnaf ve sanatkârın bulunduğu ilk 5 ilimiz Şekil-4'te gösterilmekte olup **en fazla esnaf ve sanatkârın mevcut olduğu ilimiz İstanbul'dur.**

Şekil-4. En Fazla Esnaf ve Sanatkârın Bulunduğu İlk 5 İlimiz (Şubat 2025)

Türkiye genelinde esnaf ve sanatkârlar, **11 sektörde, 184 meslek** kolunda faaliyet göstermekte olup bu meslek kolları arasından esnaf ve sanatkârlarca en fazla icra edilmekte olan ilk 5 meslek kolu Şekil-5'te özetlenmiştir. Buna göre **esnaf ve sanatkârın en fazla faaliyet gösterdiği meslek kolu "bakkallık, bayilik, büfecilik" (183.291 esnaf ve sanatkâr)** olup bunu **"kara yolu ile yük taşımacılığı" (171.998 esnaf ve sanatkâr)** ile **"lokantacılık" (122.464 esnaf ve sanatkâr)** meslek kolları takip etmektedir.

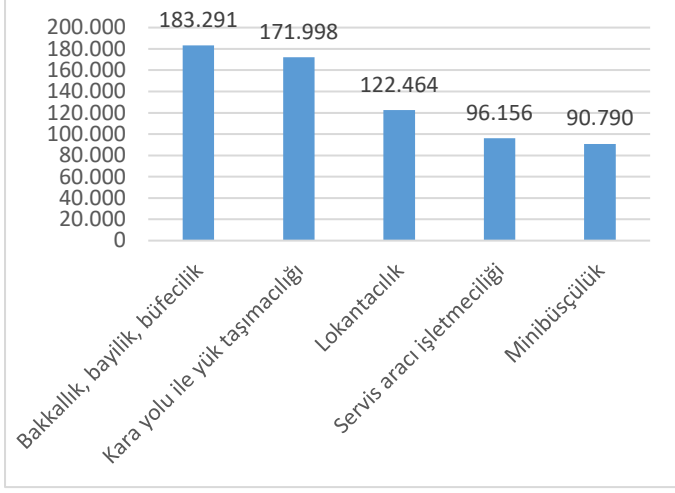

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

ESNAF VE SANATKÂRLAR VERİ BÜLTENİ

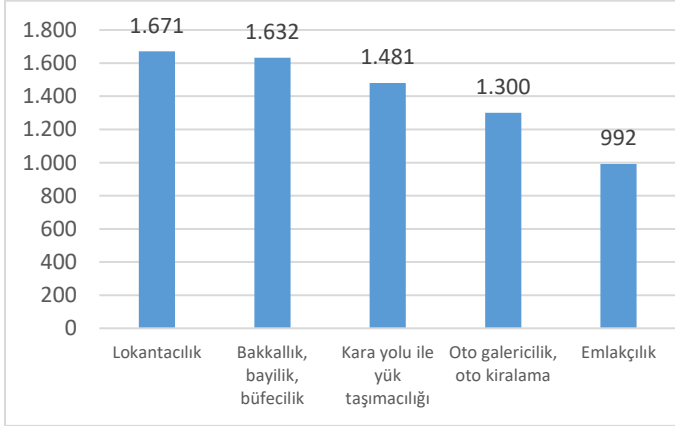
ŞUBAT 2025

Şekil-5. Esnaf ve Sanatkârlar Tarafından En Fazla İcra Edilen İlk 5 Meslek Kolu (Şubat 2025)

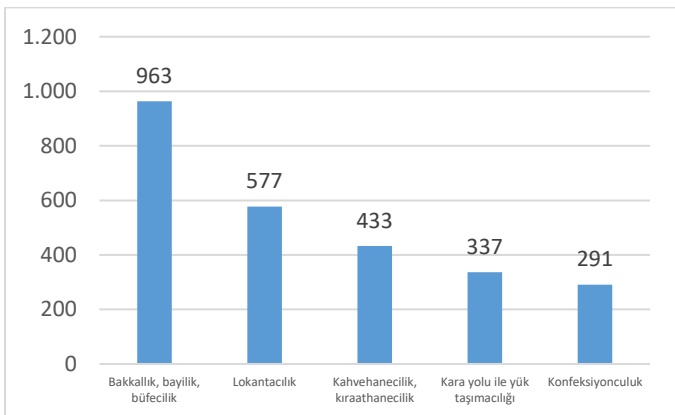

Ülke genelinde **en fazla tescil** yapılan ilk 5 meslek kolu Şekil-6'da gösterilmiş olup esnaf ve sanatkârlarca **en fazla terkin** yapılan ilk 5 meslek kolu ise Şekil-7'da gösterilmiştir. **Buna göre, en fazla tescil "lokantacılık" ve terkin yapılan meslek kolu ise "bakkallık, bayilik, büfecilik" olmuştur.**

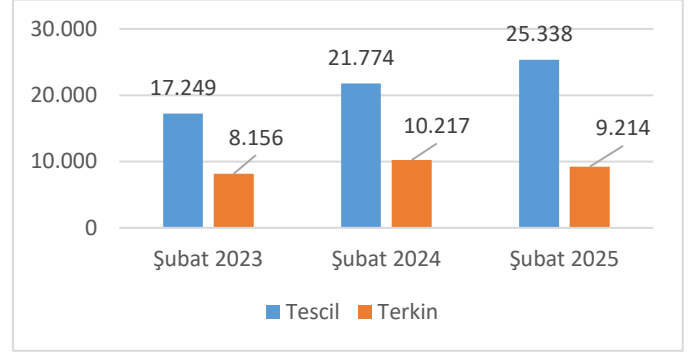
Şekil-6. Esnaf ve Sanatkârlarca En Fazla Tescil Yapılan İlk 5 Meslek Kolu (Şubat 2025)

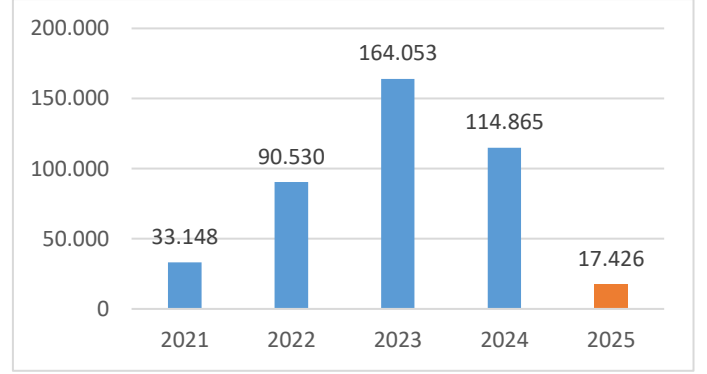
Şekil-7. Esnaf ve Sanatkârlarca En Fazla Terkin Yapılan İlk 5 Meslek Kolu (Şubat 2025)

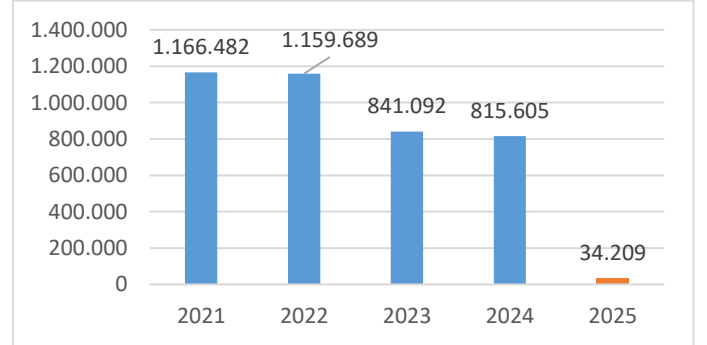
Şekil-8. Karşılaştırmalı Tescil-Terkin Sayıları

Şekil-9. Yıllar İtibariyle Kullanılan Kredi Tutarları (Milyon TL) (2021- 28 Şubat 2025 Tarihi İtibariyle)

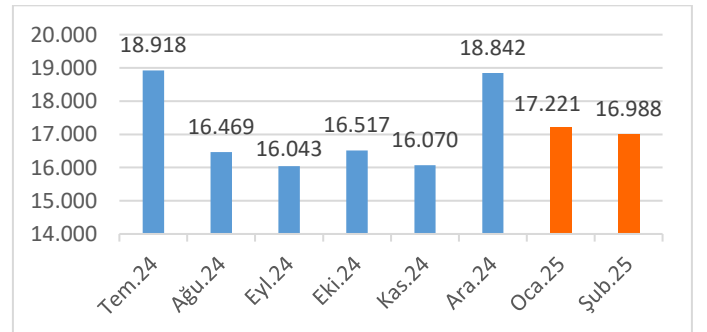

Şekil-10. Yıllar İtibariyle Kredilerde Bakiyesi Bulunan Esnaf ve Sanatkâr Sayısı (2021- 28 Şubat 2025 Tarihi İtibariyle)

Şekil-11'de görüldüğü üzere, 2024 Temmuz-2025 Şubat dönemi içerisinde ülkemiz genelinde toplam 137.068 adet kredi kullanımı yapılmış durumdadır.

Şekil-11. Aylık Bazda Kullanım

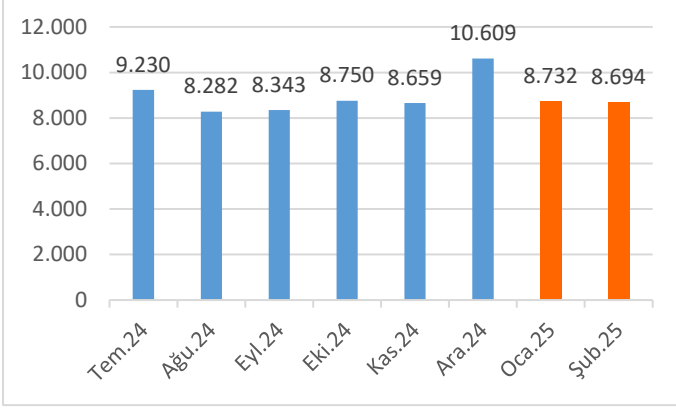

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
ESNAF VE SANATKÂRLAR VERİ BÜLTENİ
ŞUBAT 2025

Şekil-12’de görüldüğü üzere, 2024 Temmuz – 2025 Şubat dönemi itibarıyla ülkemiz genelinde toplam 62,6 milyar lira tutarında kredi (% 50 ve % 100 faiz indirimli) kullanımı yapılmış durumdadır.

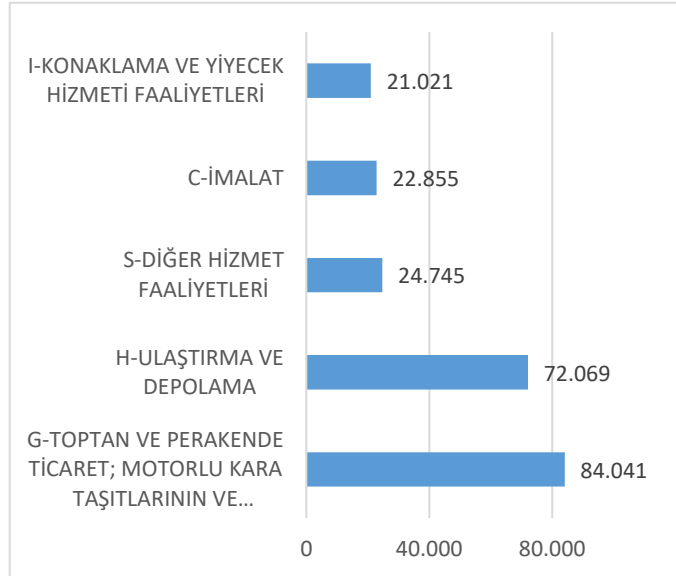
Şekil-12. Aylık Bazda Kullanım Tutarları (Milyon TL)

Tablo-2 2025’te En Çok Kredi Kullanılan 5 İl (Şubat)

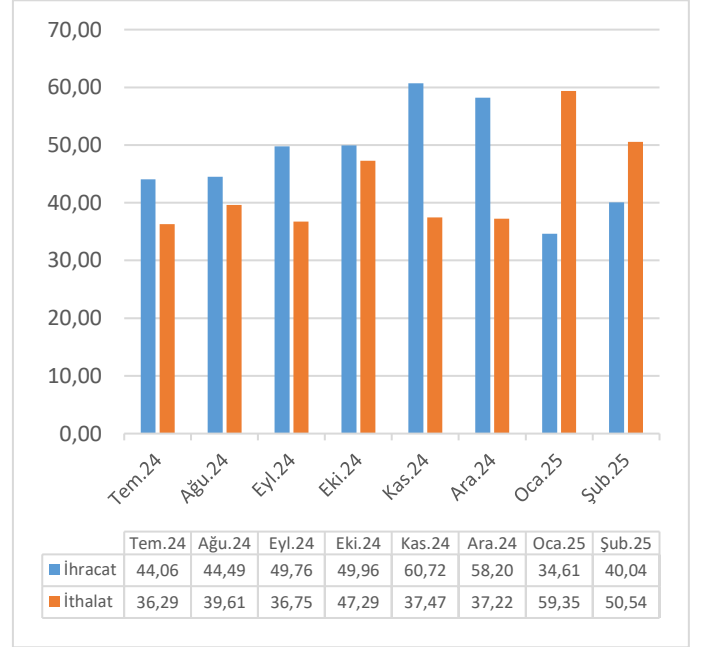
İL	KULLANDIRIM SAYISI	KULLANDIRIM TUTARI
İstanbul	2.457	1.295.836.674
Antalya	2.264	1.165.762.790
İzmir	2.165	1.068.023.700
Ankara	1.908	1.003.794.772
Manisa	1.428	675.711.899

Şekil-13 Kredi Bakıyesinin Sektörel Dağılımı (Milyon TL) (Şubat 2025)

2025 Şubat ayında **esnaf ve sanatkârlarca yapılan ihracatın toplam yaklaşık tutarı 40 milyon dolar**, buna karşılık **yapılan ithalatın toplam yaklaşık tutarı ise 50 milyon dolar** olarak gerçekleşmiştir. Şekil 14’te 2025 Şubat ayında esnaf ve sanatkârlarca gerçekleştirilen ihracat ve ithalat tutarları gösterilmektedir (Dış ticarete ilişkin veriler Bakanlığımız **Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğünden** alınmıştır.)

Şekil-14 İhracat ve ithalat yapan esnaf ve sanatkârın işlem tutarları (Milyon Dolar) (2024 Temmuz-Şubat 2025)

Esnaflar ve sanatkârların 2025 Şubat ayında **en çok ihracat yaptığı ülke Romanya** olmuştur. Tablo-3’te esnaf ve sanatkârların Şubat ayı içerisinde en çok ihracat yaptığı 5 ülke ve ihracat tutarlarına yer verilmiştir.

Tablo-3. Esnaf ve Sanatkârların En Çok İhracat Yaptığı 5 Ülke (2025 Şubat)

Ülke Adı	Tutar (\$)
Romanya	4.210.181
ABD	4.059.658
Suudi Arabistan	2.970.796
Irak	2.166.393
Cezayir	2.146.656

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
ESNAF VE SANATKÂRLAR VERİ BÜLTENİ
ŞUBAT 2025

AÇIKLAMALAR

Bültende yer alan Esnaf ve Sanatkârlar verileri “Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi (ESBİS)” ve Dış Ticaret verileri “Genel Ticaret Sistemi (GTS)” esas alınarak hazırlanmıştır.

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.